

1887-09-01

AFSENDER

Susette Cathrine Holten

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Generel kommentar:

Læsevejledning

Brevet er transskriberet forløbende

Foto 1 viser side 4 og 1

Foto 2 viser side 2 og 3

Afsendersted:

Luzerne

Modtagersted:

Grækenland

Omtalte personer:

Frans Schwartz

Omtalte steder:

München, Tyskland

Zürich, Schweiz

Bodensee, Tyskland

Brunnen, Ingenbohl, Schweiz

Rigi, Schweiz

Dresden, Tyskland

Vierwaldsletter Sø, Schweiz

Simplon, Schweiz

Bellagio, Italien

Lake Como, Italien

Lago Maggiore, Italien

Arkivplacering:

Mappe 42 nr. 25

DOKUMENTINDHOLD

Susette Holten skriver fra Schweiz på sin vej til Italien. Hun glæder sig over at hun får mulighed for at snakke fransk, da hun ikke er god til tysk.

TRANSSKRIFTION

Mappe 42 brev 25

Lucerne den 1ste Sept. 1887

Kjære Kim!

Her sidder jeg da i dette ædle Land, som man nu har hørt berømme i umindelige Tider, men da det nu behager at være øsende Regn, kunde det jo være behageligere, men man maa jo finde sig i sin Skæbne. Vi har nu ogsaa hidtil været svineheldige i alle Retninger og det kan man jo ikke vente skal vare evigt. Vi forlod München i tirsdags den 30te og noget af det dejligste var Touren over Bodensøen, det var nu ogsaa et aldeles fortryllende Vejr, lidt diset Luft, saa Du kan ikke tænke dg, hvor fint blaa Bjergene stod, og saa det vidunderlige grønne Vand, jeg har aldrig set noget saa mageløst, men saadan er jo alle Søerne her, nu har jeg jo allerede set tre. I Zürich roede vi om Aftenen ved Solnedgangstid en Tour paa Søen, og hørte paa Kirkeklokkerne rundt om. Vejen fra Zurich hertil er ogsaa mageløs dejlig og vi havde smukt Vejr. Det var vor Hensigt i Dag at tage til rigi, men det maatte jo opgives paa Grund af Vejret, hvis det i Morgen er godt Vejr tager vi dertil, hvis ikke maa vi helt opgive Rigi saa tager vi til Brunnen hvor vi haaber at møde V. Poulsen, du ved jo nok, han har været i Italien, og vi gjorde da Aftale med ham at mødes et eller andet Sted i Schweiz, jeg haaber vi træffer ham, jeg har da skrevet til ham, det kan blive gemytligt, jeg tror han vil virke som et Styrtebad paa Selskab

-2-

et, jeg ser ham idet han opdager os, kjender Du ikke hans smaa lystige Spring i Vejret, jo det kan blive meget morsomt. Schweiz forekom os strax at have noget hjemligt over sig, det første stykke vi kjørte herigjennem var nemlig meget fladt, en grøn Mark oversaaet med Æbletræer, saa var der en del Soldater og deres Uniformer ligner meget den danske. Flaget er jo ogsaa meget ligt og Banebetjentenes Dragt ligeledes. Vi befinder os særdeles vel, og saa faar man Honning paa Brødet. Du kan begribe, jeg nyder det. Her spiste vi første gang ved table ` hotel, det er ganske morsomt at se paa alle de Mennesker, og udspekulerer hvad for Landsmænd de er osv. Somme tider er det meget let at se. Vi har for Resten ingen Rejsbekjendtskaber gjort endnu, vi har ikke truffet paa nogen, der saadan har tiltalt os overordentlig, i Zurich gik vi ind i en Bod for at købe os nogle Druer, der saa saa velsignede ud. Kvinden var fransk

og det var i det mindste mig, som jeg hørte mit Modersmaal, jo det bliver velsignet, naar jeg for alvor skal tage fat paa det franske, og slipper for det elendige tysk; det er jo ikke for det, for jeg kan saamænd godt fægte mig igjennem ogsaa med det tyske, det er naturligvis derefter, men jeg bliver dog altid forstaaet og det synes mig det vigtigste; Dansk med lidt tysk Sving paa og saa gebærdes der, naar det kniber, saa kan man jo nok komme igjennem Verden; derimod naar jeg er i dannet Selskab og skal conversere saa holder jeg helst min mund. Løvemøntet tager sig ogsaa brillant ud, der er nu ogsaa nogle glimrende Omgivelser, Du ved, det er hugget ud i den lodrette Klippevæg, med et lille Bassin foran, store Grantræer og grønt oppe fra klippen hængende ned over den og spejlende sig i Vandet.

Brunnen den 3die Sept.

Saa nu er vi da her og trods der hverken er Sol eller Poulsen er her dog aldeles vidunderligt. Her sidder jeg med Dørene aabne ud til en lille Altan, med Udsigt til den vidunderlig dejlige Vierwaldstetter sø med Bjergene omkring. Vi gik i Morges en mageløs Tour til trods for Regnen, en Vej der snor sig langs Søen med en brat Væg ned i Vandet og en dito op paa den

-3-

anden Side.

Klipperne overgroede med alle Slags Vækster i et Vildnis, snart gaar man igjennem smaa Tunneler i Klippen og snart sender Klippen smaa Arme ud i Vandet og Vandet dito nogle nedefter, man staar højt oppe og kigger lige ned i det grønne Vand, Du kan ikke tænke Dig den Farve, det har, jo naar her er saa dejligt i Regnvejr, hvad maa her saa ikke være i Solskin, naar vi bare faar noget; her er nær ved at blive oversvømmelse af al den Regn, der mangler kun en Tomme i at Vandet løber ind i Gaderne, det er steget over en Meter i de to Regndage, siges der. For Resten nyder vi en Gang at være kommet i Ro. Det var saa frygtelig trættende at fare fra den ene By til den anden fulde af Gallerier, som man ikke kunde faa ordentligt set, det bliver noget andet i Rom, hvor vi har Tid. Men Du kan for Resten ikke tænke Dig saadan nogle Rembrandter og Rubenser der var i München, især Rembrandts Christi Nedtagelse af Korset, som du vist godt kjender fra hans Raderinger, jeg var saa kjed af, at det ikke fandtes i Fotografi, men det er gaaet mig saadan flere Gange, at naar der er noget jeg har udset mig som jeg vil have Fotografi af, saa er just det ikke fotograferet, det er saa ærgerligt; aa jo disse Originalfotografier til Spotpris er aldeles uimodstaaelige; jeg har blandt andet sat mig i Besiddelse af et meget smukt af Madonna i Dresden. Her skal vi blive i fire Dage, det vil sige i Dag er allerede den anden af de 4, saa de kan snart gaa, hvor vor Vej saa gaar

hen kommer kun an paa Vejret, for hvis vi ikke faar bedre Vejr, er det jo til ingen Nytte at gjøre nogen længere Schweizertour, saa tager vi vist herfra til Suteslaken ogsaa over Simplon (tror jeg) ned til Bellagio ved Lago di Como, jo jeg tænker vel vi gjør en lille Tour ned til Lago Maggiore. Du skulle se Skyerne hænge helt ned til Vandet, det ser saa mærkeligt ud, og Bjergene der titter frem hist og her, men Snetoppen foroven aner man ikke Tilværelsen af. Vi er gaaet i Pension her i et lille meget hyggeligt men ikke flot Hotel, det er vist et yndet Sted for danske, vi fandt ved at studere Fremmedbogen saadan en

-4-

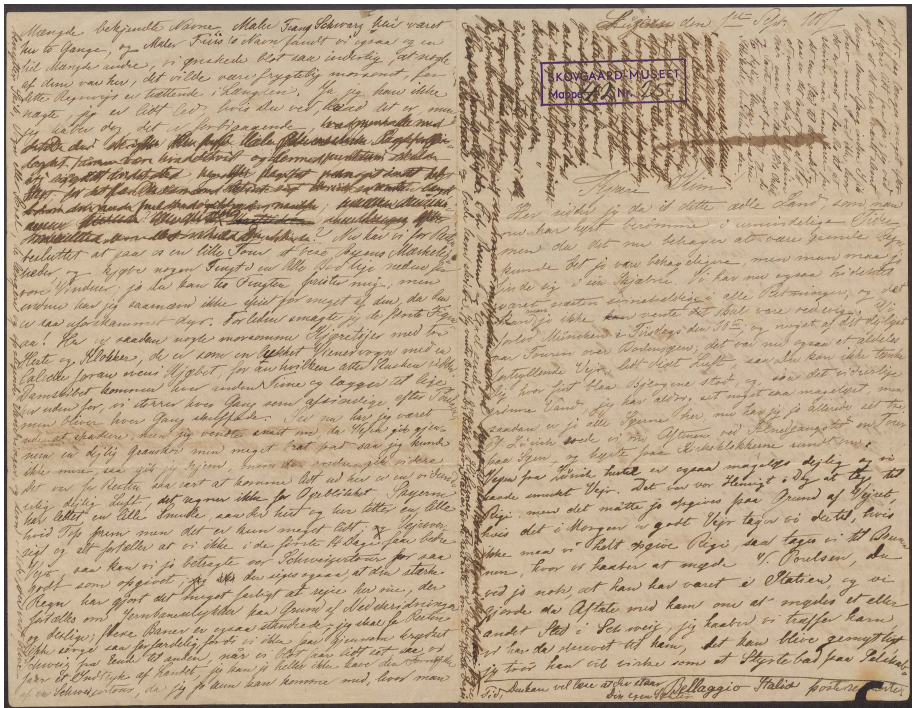
bekjendte Navne, Maler Franz Schwartz har været her to gange, og Maler Friis' Navn fandt vi ogsaa og en hel Mængde andre, vi ønskede blot saa inderligt at nogle af dem var her, det ville være frygtelig morsomt, for dette Regnvejr er trættende i Længden. Ja jeg kan ikke nægte jeg er lidt led, hvis Du ved, hvad det er, men jeg haaber dog, det er forbigaaende.

Nu har vi for resten besluttet at gaa os en lille Tour at bese Byens mærkeligheder og købe nogen Frugt i en lille Bod lige neden for vore Vinduer, jo du kan tro Frugten frister mig, men endnu har jeg saamænd ikke spist for meget af den, da den er saa uforskammet dyr. Forleden smagte jeg de første Figner aa! Her er saadan nogle morsomme Kjøretøjer med tre Heste og Klokker, de er som en lukket Wienvogn med en Caleche foran oveni Købet, foran hvilken atter Kusken sidder. Damskibet kommer hver anden Time og lægger til lige her uden for, vi stirrer hver Gang som Afsindige efter Poulsen, men bliver hver Gang skuffede. Saa nu har jeg været ude at spadserere, men jeg vendte snart om, da Vejen gik gennem en dejlig Granskov men meget brat opad, saa jeg kunde ikke mere, saa gik jeg hjem, men de andre gik videre. Det var for Resten saa rart at komme lidt ud her er en vidunderlig dejlig Luft, det regner ikke for øjeblikket. Skyerne har lettet en lille Smule, saa der hist og her titter en lille hvid Top frem men det er kun meget lidt. Vejrudsigt og alt fortæller at vi ikke i de første Dage faar bedre vejr, saa kan vi jo betragte vor Schweizertour for saa godt som opgivet, der siges ogsaa at den stærke Regn har gjort det meget farligt at rejse her nu, der fortælles om Jernbaneulykker paa Grund af Nedskridninger og deslige, flere Baner er ogsaa standsede, jeg skal for Resten ikke sørge saa forfærdeligt fordi vi ikke faar gennem Krydset Schweiz fra Ende til anden, naar vi blot far lidt set saa vi faar et Indtryk af Landet, jeg kan jo heller ikke have den Fornøjelse af en Schweizertour, da jeg jo kun kan komme med hvor man |benytter Skib, Vogn eller[?], de længere og opstigende Vandringer og dem vilde der vist blive mange af, holder jeg mig pænt hjemme fra, nej saa

vil jeg hellere at vi skulde komme over Paris hjem, og det er der nok ikke Tale om hvis vi gør den dyre Schweizertour. Lev nu vel mine egne søde brødre for dette er jo egentlig til jer begge, men jeg maatte jo begynde med at skrive til én, da jeg endnu ikke har oplevet nok til at fylde to Breve, og hav det saa rigtig godt, jeg længes meget efter at høre lidt fra jer, jeg ved godt det har været slemt længe denne Gang, inden I fik Brev, men I ved ikke, hvor det er svært at faa Ro til at skrive, naar man farer fra det ene Sted til det andet, og det er langt fra al Tid, at man er oplagt til at skrive naar man er træt. Hils Onkel og Tante meget fra mig og de to dejlige Unger, og saa Fru Schinkel, hvis hun er der.]

Frk. Bruun og Axel sender mange Hilsener. Frk. Bruun [?] og beder ham skrive. Jeg venter Brev fra Dig Belleagio, Italia, Post Restance om en fjorten Dages Tid, Du kan vel læse at der staar Bellaggio, Italia Rosterestance?

Din egen Søster

[illegible][illegible]